

Tervishoiuteenuse kvaliteedi ekspertkomisjoni 2021. aasta tegevuse kokkuvõte

Tervishoiuteenuse kvaliteedi ekspertkomisjon (*lühendatult TKE*) menetles 2021. aastal **168** avaldust ja tuvastas vajakajäämisi **42** korral, millest meditsiinilise tegevuse vigu oli **28**. **14**-l juhul hinnati kaebus põhjendatuks osaliselt: dokumentide ebakorrektnete täitmine, vajakajäämised töökorralduses või suhtlemisel patsiendi, tema sugulaste või lähedastega.

Võrdluseks:

- 2020. a menetletud 204-st juhtumist leiti vajakajäämisi 51;
- 2019. a menetletud 178-st juhtumist leiti vajakajäämisi 43;
- 2018. a menetletud 191-st juhtumist leiti vajakajäämisi 45;
- 2017. a menetletud 191-st juhtumist leiti vajakajäämisi 41;
- 2016. a menetletud 147-st juhtumist leiti vajakajäämisi 35;
- 2015. a menetletud 106-st juhtumist leiti vajakajäämisi 23;
- 2014. a menetletud 119-st juhtumist leiti vajakajäämisi 30;
- 2013. a menetletud 137-st juhtumist leiti vajakajäämisi 30;
- 2012. a menetletud 132-st juhtumist leiti vajakajäämisi 31;
- 2011. a menetletud 128-st juhtumist leiti vajakajäämisi 37;
- 2010. a menetletud 125-st juhtumist leiti vajakajäämisi 35;
- 2009. a menetletud 105-st juhtumist leiti vajakajäämisi 24;
- 2008. a menetletud 64-st juhtumist leiti vajakajäämisi 16;

Erialade järgi jagunesid kaebused järgmiselt:

hambaravi 42 (sh ortodontia 2); peremeditsiin 21, esmatasandi meditsiiniabi vanglates 21, kirurgia kokku 12 (sh üldkirurgia 6, plastikakirurgia 5, lastekirurgia 1), psühhiaatria 11, ortopeedia 9, erakorraline meditsiin (EMO ja kiirabi) 8, sünnitusabi ja günekoloogia 6, onkoloogia 6, kardioloogia 4, otorinolarüngoloogia ehk kõrva-nina-kurguhaigused 4, neuroloogia ja neurokirurgia 4, uroloogia 4, õendusabi 4, oftalmoloogia ehk silmahaigused 3, anestezioloogia ja intensiivravi 3 (sh laste intensiivravi 2), radioloogia 3, hematoloogia 1, taastusravi ja füsiatria 1, töötervishoid 1.

Vanglameditsiini teenustega rahulolematuse kohta esitati 21 avaldust. Patsiente esindavad advokaadid/juristid esitasid 10 ja tervishoiuteenuse osutajad 3 hinnangutaotlust. Ülejäänud 134 avalduse esitajad olid patsiendid ja nende lähedased.

Peale esmakordsete eksperthinnangu taotluste menetleti 5 teistkordset pöördumist isikutelt, kes ei olnud rahule jäänud TKE hinnanguga.

TKE esitas 2021. aastal tervishoiuteenuse osutamise kvaliteedi parandamiseks tervishoiuteenuste osutajatele 13 ettepanekut ja soovitusi, sh 3 hambaraviasutustele ja 3 perearstidele.

TKE hindab tervishoiuteenuse kvaliteeti tagantjärele dokumendipõhiselt, s.t hinnangu taotleja avalduse, tervishoiuteenuse osutamist tõendavate dokumentide, tervishoiuteenuse osutaja (s.h tervishoiuteenust osutanud tervishoiutöötaja) selgituste ja vastava eriala eriarsti eksperdiarvamuse andmete alusel.

TKE tegevust reguleerivad õigusaktid on:

- Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 50², mille järgi TKE on nõuandev komisjon, mille eesmärk on sõltumatu hinnangu andmine patsiendile viimasel viiel aastal osutatud tervishoiuteenuse kvaliteedile ning hinnangust tulenevalt Terviseametile, Eesti Haigekassale ja tervishoiuteenuse osutajatele ettepanekute tegemine;
- Sotsiaalministri 16.05.2008. a määrus nr 27 „Tervishoiuteenuse kvaliteedi ekspertkomisjoni töökord, tervishoiuteenuse kvaliteedile hinnangu andmise kord ja komisjoni moodustamine ”

TKE näol on riik loonud patsiendile tasuta eksperthinnangu saamise võimaluse selleks, et esitada hagi kohtusse võlaõigusseaduse § 770 lõigete 3 ja 4 kohaselt. TKE eksperthinnang on tsiviilkohtumenetluses kasutatav tõendina, millel nagu igal teiselgi tõendil puudub ettemääratud tõendusväärtus ja kohus hindab hinnangut kogumis teiste talle esitatud tõenditega.

Ekspert hinnangu sisu ei saa vaidlustada, vaid hinnanguga rahulolematu isik, kel endal puuduvad eriteadmised vastaval erialal, võib taotleda oma kulul hinnangut teistelt ekspertidelt. Vaidlustada saab üksnes TKE menetluse õigusvastavust.

TKE ei ole riikliku järelevalve organ ning ei käsitle tervishoiuteenuse osutaja ja patsiendi vahelisi vaidlus- ja rahaküsimusi. TKE hinnang on eriarstidest ekspertide soovituslik arvamus, mis ei sea kellelegi mingeid juriidilisi õigusi ega kohustusi, ei muuda ega lõpeta neid. TKE ettepanek, nõuanne ja soovitus ei kohusta arsti või raviasutust hüvitama patsiendile arstliku vea tagajärjel tekkinud tervisekahju.

Rahalise hüvitise taotlemiseks peab patsient kohtusse pöörduma, kui tal ei õnnestu tervishoiuteenuse osutajaga saavutada kohtuvälist kokkulepet. Konflikti kohtuväliseks lahendamiseks (kauakestva ja kuluka kohtumenetluse vältimiseks) on TKE korduvalt soovitanud tervishoiuteenuse osutajal ja rahulolematul patsiendil kohtuväliselt omavahel kokkuleppele jõuda.

TKE töötab Sotsiaalministeeriumi juures alates 2008. aastast, olles oma tegevuses ja hinnangu andmisel ministeeriumist sõltumatu. Enne 2008. a oli analoogse komisjoni nimeks Arstiabi kvaliteedi ekspertkomisjon (*lühendatult AKEK*).